

UPPSALA
UNIVERSITET

UFV 2015/475

Riktlinjer för Uppsala universitets modell för utbildningsutvärderingar

---

Fastställd av rektor 2016-10-25

Riktlinjer för Uppsala universitets modell för utbildningsutvärderingar

Uppsala universitets systematiska kvalitetsarbete av utbildning omfattar såväl kvalitetssäkring som kvalitetsutveckling. Enligt Uppsala universitets arbetsordning vilar ansvar för kvalitet i utbildning på respektive områdes/fakultetsnämnd som med sin kunskap om de aktuella utbildningarna bäst kan bedöma hur kvaliteten säkerställs och utvecklas. Uppsala universitets modell för utbildningsutvärderingar lägger därför ansvaret för utformning, genomförande och uppföljning av utbildningsutvärderingar på respektive områdes/fakultetsnämnd. Uppsala universitets modell omfattar två delar: årlig systematisk uppföljning av utbildning och utbildningsutvärderingar vart sjätte år. Den årliga uppföljningen är en del av områdes/fakultetsnämnders ansvar för kvaliteten i utbildningarna och en integrerad del av modellen.

Uppsala universitets utbildningsutvärderingar ska systematiskt bidra till att säkerställa och utveckla kvaliteten på utbildningarna. Uppsala universitets utbildningsutvärderingar har ambitioner att stimulera till utbildning av högsta nationella och internationella kvalitet.

- All utbildning¹ på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå ska utvärderas minst en gång vart sjätte år i en utbildningsutvärdering. Områdes- eller fakultetsnämnd avgör hur utbildningar grupperas i lämpliga utvärderingsenheter. Utbildningarna ska så långt möjligt analyseras i sin helhet.
- Utvärderingen ska ske utifrån krav som anges i högskolelag (1992:1434) och högskoleförordning (1993:100) (examensordningen) och med beaktande av europeiska principer för kvalitetssäkring (ESG), mål och strategier för Uppsala universitet och utbildningsspecifika styrdokument. (Se sammanfattande ruta nedan) Varje utbildningsutvärdering ska:
  - utformas så att den genererar den kunskap som krävs för att säkerställa och utveckla kvaliteten för aktuell utbildning,
  - omfatta en helhetsbedömning av utbildningens kvalitet - dess styrkor, svagheter och utvecklingsområden,
  - innefatta extern granskning av minst två kollegor från ett eller flera lärosäten, såväl som av minst en kollega från annan fakultet/vetenskapsområde inom Uppsala universitet, enligt vedertagna principer för peer review,
  - innebära att såväl berörda lärare som studenter/doktorander medverkar i planering, genomförande och uppföljning av utvärderingen,
  - innehålla en självvärdering och relevanta underlag som grund för bedömningen
  - resultera i ett sammanfattande bedömarutlåtande om utbildningens styrkor, svagheter/utvecklingsområden samt rekommendationer
  - resultera i en kort utvärderingsrapport där utbildningsansvariga sammanfattar de viktigaste slutsatserna utifrån självvärdering och bedömarutlåtande och redovisar

---

¹ Med all utbildning avses all förekommande utbildning på grundnivå (kurser, utbildningsprogram, huvudområden, biområden), avancerad nivå (kurser, utbildningsprogram, huvudområden) och forskarnivå (ämnen, kurser), behörighetsgivande förutbildning, kompletterande pedagogisk utbildning, uppdragsutbildning. Den utbildning som blir föremål för UKÄ:s utbildningsutvärderingar under sexårsperioden undantas från riktlinjerna avseende *genomförande* av utbildningsutvärdering, men redovisning och uppföljning av resultaten sker enligt föreliggande riktlinjer. I det fall UKÄ:s utvärdering resulterar i omdömet ifrågasatt kvalitet ska Uppsala universitets rutiner följas. Gemensamma utbildningsprogram med annat lärosäte kan utvärderas externt i enlighet med överenskommelsen mellan lärosätena och inom ramen för nationella krav, men redovisning och uppföljning av resultaten sker enligt föreliggande riktlinjer.

planerade åtgärder/utvecklingsinsatser, även utvärderingens metod och uppläggning anges.

Områdes- eller fakultetsnämnd ansvarar för:

- att en kort utvärderingsrapport enligt ovan sammanställs, diarieförs och görs tillgänglig internt
- att utvärderingsrapporten även innehåller nämndens slutsats, inklusive om behov av särskild uppföljning föreligger,
- att planerade åtgärder tillsammans med det sammanfattande bedömarutlåtandet görs allmänt tillgänglig,
- att åtgärder och utvecklingsinsatser vidtas och följs inom ramen för årlig uppföljning
- att nödvändiga åtgärder följs upp inom ett år, och därefter följs upp till dess de är genomförda eller tills utbildningen lagts ned
- att årligen sammanställa och analysera resultat och slutsatser av årets utbildningsutvärderingar inklusive behov av särskild uppföljning, vilket redovisas till rektor inom ramen för ordinarie verksamhetsplanering och verksamhetsuppföljning,
- att resultaten från årets genomförda utbildningsutvärderingar presenteras av utbildningsansvariga vid den årliga konferensen för utbildningsutvärderingar,
- att besluta om att utbildningsutvärderingar inom specifika ämnesområden i tillämpliga delar kan ersättas av annan extern ackreditering (t ex EQUIS). Redovisning och uppföljning av resultaten sker dock i enlighet med föreliggande riktlinjer.

Varje utbildningsutvärdering ska täcka in följande aspekter:

- att utbildningarna når målen i högskolelagen och högskoleförordningen (examensordningen) och utbildningsspecifika mål, dvs. att de faktiska studieresultaten motsvarar de förväntade studieresultaten
- att undervisningens innehåll och form vilar på vetenskaplig grund samt beprövad erfarenhet
- att undervisningen sätter studenters/doktoranders lärande i centrum
- att målen examineras på ett ändamålsenligt och rättssäkert sätt och att progression säkerställs
- att verksamma i utbildningen har aktuell ämnesmässig och högskolepedagogisk/ämnesdidaktisk kompetens samt att lärarkapaciteten är tillräcklig
- att internationalisering och internationella perspektiv liksom hållbarhetsperspektiv främjas
- att jämställdhetsperspektiv integreras i utbildningen
- att utbildningen svarar mot individens och samhällets behov av bildning och professionell kunskap och förbereder studenterna för ett framtida arbetsliv
- att studenterna/doktoranderna har inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen
- att en för alla studenter/doktorander tillgänglig och ändamålsenlig studiemiljö föreligger
- att kontinuerlig uppföljning och utveckling av utbildningen genomförs

För fördjupad beskrivning av de mål som rör utbildning på grundnivå och avancerad nivå i mål och strategier för Uppsala universitet hänvisas till pedagogiskt program för Uppsala universitet.

Uppsala universitets modell för utbildningsutvärderingar bygger på följande utgångspunkter. Modellen:

- är decentraliserad och bygger på det löpande kvalitetsarbetet,
- utgår från ett forskande förhållningssätt till utvärdering där extern kritisk granskning och kollegiala arbetsformer är en självklarhet,

- är kvalitetsdrivande och innefattar student/doktorandmedverkan
- är skarp, dvs. förmår identifiera och åtgärda brister, och
- är så enkel och kostnadseffektiv som möjligt.

Extern granskning är en väl förankrad form av akademisk kvalitetssäkring, som i detta sammanhang tillförsäkrar att universitetets utbildningar underställs oberoende granskning och kan relateras till motsvarande utbildningar vid andra lärosäten. Intern granskning av en kollega från annan fakultet/område bidrar till att ifrågasätta det för givet tagna inom aktuellt ämnesområde och ökar kunskaps- och erfarenhetsutbytet inom universitetet. Den årliga konferensen för utbildningsutvärderingar bidrar med ytterligare tillfälle till konstruktiv kritisk blick från andra kollegor och studenter/doktorander inom universitetet, liksom till spridandet av goda exempel och lärdomar.

Skärpan i systemet åstadkoms genom krav på extern och intern granskning av all utbildning, områdes/fakultetsnämnders slutsats och uppföljning av åtgärder samt öppenheten med resultat och planerade åtgärder. Även konferensen bidrar till systemets skärpa. Resultat och åtgärder rapporteras inom ramen för den ordinarie verksamhetsplanering och uppföljningsprocessen, vid rektors årliga områdesdialog och vid den årliga konferensen för utbildningsutvärderingar. En universitetsövergripande kvalitetsrapport sammanställs årligen utifrån genomförda utbildningsutvärderingar och konferens och föredras för rektor.

Modellen medger rikhaltiga kvalitativa jämförelser, internationella jämförelser, jämförelser över tid och meningsfull jämförbarhet genom att valida och relevanta jämförelser kan göras mellan utbildningar. Detta är centralt ur såväl ett kvalitetssäkrings- som utvecklingsperspektiv.